

Van babybrabbel tot tienertaal

Deze maand staat in het teken van de taalontwikkeling. Ieder kind doet dit op zijn eigen(wijze) manier en in zijn eigen tempo. Maar één ding is voor ieder kind hetzelfde; spelend leren is hierbij het belangrijkste!

Op deze pagina vind je elke maand over een ander onderwerp leuke en handige tips. Benieuwd hoe wij binnen de Kinderopvang hiermee omgaan? Kom eens een kijkje nemen op een van onze locaties.

[Bekijk onze locaties](#)

De spraak- en taalontwikkeling, hoe verloopt die ongeveer?

Een baby heeft het er maar druk mee in het eerste levensjaar. Kijken, grijpen, rollen en nog veel meer. Al vanaf het prille begin zijn kinderen ook bezig met het maken van geluidjes. Het begin van de taalontwikkeling.

Bekijk hieronder hoe wij in de kinderopvang, spelenderwijs omgaan met de spraak- en taalontwikkeling. Van die eerste tekenen van taal naar 'spraakwater' en naar tienertaal, dat voor ouders weer klinkt als abracadabra. Op deze pagina vind je leuke weetjes en handige tips voor thuis.

[Mijlpalen in de taalontwikkeling](#) | [Muziek en taal](#) | [Afkortingen van een tiener](#)

En praat je baby al een beetje?

Dit is naast 'loopt je baby al?' één van de meest gestelde vragen aan ouders. Heel leuk natuurlijk, maar je wordt er misschien soms ook een beetje onzeker door. Maar wanneer begint de taal eigenlijk al voor een kind?

Al in de buik leert jouw baby geluiden uit zijn omgeving te herkennen. Hij hoort hoe je praat als je vrolijk, of juist moe bent. Je baby herkent melodieën en klanken in spraak, die hij stap voor stap leert uitbouwen naar de eerste lettergreep. Er wordt vaak naar de eerste woordjes gevraagd, maar spraak- en taalontwikkeling is zo veel meer dan het zeggen van woordjes. Het gaat ook om intonatie, lichaamshouding en gezichtsuitdrukkingen. Je kind kijkt en luistert hier voortdurend naar. Ben hier dus ook bewust mee bezig en praat al vroeg tegen je kindje.

Hoe stimuleer je baby brabbel?

De spraak- en taalontwikkeling stimuleren hoeft echt niet veel tijd of moeite te kosten. Spelenderwijs wordt het voor jou en je kleintje een stuk leuker! Enkele leuke tips die je bijna overal kan toepassen:

- Zeg wat je ziet en doet of wat je je kindje ziet doen. Dit kan de hele dag door.
- Herhaling is erg goed voor kinderen dus bouw bijvoorbeeld een slaapliedje in, in je slaapritueel.
- Praat eens door een wc-rolletje. Je stem zal anders klinken en dat vindt jouw baby reuze interessant.
- Speel met je gezichtsuitdrukkingen en jouw stem. Dit kun je bijvoorbeeld doen tijdens het verschonen.
- Start al meteen na de geboorte met voorlezen. Veel gemeenten bieden een gratis lidmaatschap aan voor de bieb. Ideaal om eenvoudige prentenboeken te lenen.

Samen spelen & peuterpraat

Jouw dreumes of peuter krijgt steeds meer interesse in zijn omgeving en in de mensen om hem heen. Tijdens spelletjes en interactie gebruik je vaak taal en dat stimuleert de taalontwikkeling. Op het kinderdagverblijf benutten we deze kansen volop en dat kan thuis ook heel gemakkelijk:

- Laat je kind gezellig in contact komen met andere kinderen. Ze kunnen heerlijk naast en/of met elkaar spelen.
- Stimuleer 'doen alsof', 'naboots' en 'rollenspel'. Speelgoed dat hierbij helpt zijn een speelgoedkeukentje, poppenhuis, verkleedspullen, een tentje etc.
- Laat jouw kind afrekenen in de winkel of hem iets laten vragen aan een verkoper. Zo leert je kind ook contact met vreemden te maken.
- Vanaf 3 jaar kan je al simpele bordspelletjes met jouw kind spelen. Winnen, verliezen, wachten, delen en regels volgen kan je dan ook oefenen.

Muziek maakt slim

De meeste kinderen vinden muziek leuk. En naast dat muziek leuk is, is het nog leerzaam ook! En wat doet muziek met de taalstimulering? Lees er hieronder meer over en check ook de link 'muziek en taal' bovenaan de pagina.

Wanneer kinderen veel naar muziek luisteren, leren ze letterlijk goed 'te luisteren'. Hiermee bedoelen ze niet dat ze direct 'doen wat jij als ouder zegt' maar ze leren goed te luisteren met het gehoor. En dit goed kunnen luisteren heeft een positief effect op de taalontwikkeling. Door op jonge leeftijd al veel naar muziek te luisteren, leert je kind beter onderscheid te maken tussen de verschillende klanken. Ook leren ze eerder onderscheid te maken tussen de verschillende letter-klanken en woorden. Dus het heeft ook nog een positief effect op het leren praten! Zet dus een lekker muziekje op of zing regelmatig een liedje met je kind.

Kleuterklats

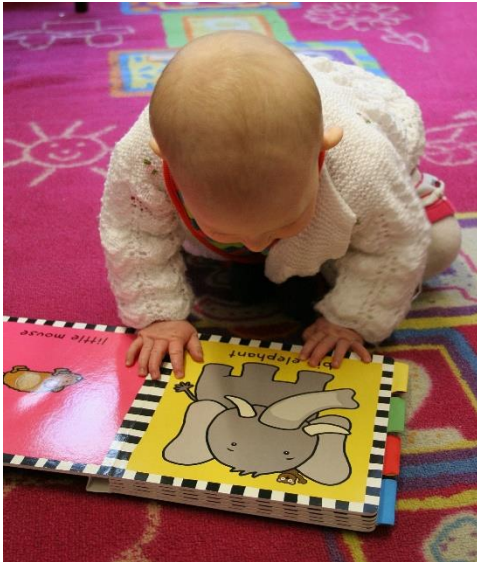
En dan gaat je kind naar school en gaat het nog sneller met de taalontwikkeling. Wist je dat een 4-jarig kind gemiddeld 4000 woorden kent en herkent en 2000 woorden zelf actief gebruikt? En dit gaat in een jaar naar 7000 / 3500 woorden. Spelen met taal wordt in deze fase steeds leuker en interessanter voor je kind. En ook hier kan je thuis en op de BSO mee 'spelen':

- Krijgt je kind interesse in letters? Leer jouw kind dan af en toe een letter te benoemen, bijvoorbeeld de eerste letter van je naam. Benoem niet de letter, maar de klank die bij de letter hoort. De 'P' is dan 'puh'.
- Speel met taal en leer je kind rijmen door het voor te doen. Als kinderen het doorhebben, vinden ze het vaak prachtig om met rijmen te experimenteren.
- Zoek synoniemen voor bekende woorden (trottoir voor stoep, radiator voor verwarming, toilet voor WC, etc.).
- Oefen spelenderwijs digitaal via websites en speciale kleuter-apps. Op de website Mediasmarties staan recensies voor de (nieuwste) apps.

Het lijkt soms alsof je tienerdochter een compleet andere taal spreekt!

Tieners willen ergens onderdeel van zijn en dit op hun eigen manier doen. Ze voelen zich het meest op hun gemak bij leeftijdsgenoten. Je eigen taal hebben creëert een band met andere tieners en helpt zelfvertrouwen op te bouwen in het delen van je eigen mening. Met deze tips wordt het wellicht iets makkelijker om je tiener te begrijpen:

- Probeer niet te klinken zoals je dochter. Zij wil zich ontwikkelen als een individu en het hebben van een eigen taal is daar een onderdeel van.
- Gebruik je telefoon; tieners houden van het sturen van korte, snelle berichten. Dit is dus een manier op de communicatie met haar open te houden. Ga hierin niet dezelfde taal gebruiken. Dit vindt ze echt niet cool!
- Als je dochter iets zegt wat je niet begrijpt, ben dan geïnteresseerd in wat ze je te zeggen heeft en vraag haar het je uit te leggen.

Beweging = taalontwikkeling

Wist je dat kruipen bij baby's en dreumesen heel belangrijk is voor taalontwikkeling?

Het kruislings bewegen van de armen en benen, stimuleert het contact tussen de linker hersenhelft (logisch denken en taal) en de rechter hersenhelft (niet-verbaal functioneren, ruimtegevoel en visuele gebieden). Hoe meer een kind kruipt, des te meer verbindingen er worden gelegd en daar stimuleer je o.a. het latere begrijpend lezen mee! Babys zijn zich dus al vroeg aan het voorbereiden op de basisschool.

Op het plezier van bewegen spelen wij in de kinderopvang graag in. We kijken goed naar het kind en sluiten aan bij het 'spel' wat het kind zelf laat zien of bieden leuke beweegactiviteiten (voor goed ook de motorische en cognitieve ontwikkeling). Leg bijvoorbeeld een bal net buiten zijn 'grijpbereik' en stimuleer hem door naast de bal te zitten en te vragen om de bal te pakken. Klinkt misschien gemeen, maar hij zal echt zijn best gaan doen om naar de bal toe te komen. Eerst door te tijgeren en daarna door te kruipen. Of ga zelf op de grond liggen op een kleedje met een leuk prentenboek en maak je kind nieuwsgierig om te komen kijken.

Moet je woorden verbeteren?

Je kind is druk aan het leren om te praten en oefent volop met het uitspreken van woorden. Als hij 2-3 jaar is, begrijpt hij in eerste instantie nog niet dat je ook 'over taal' kunt praten. Wanneer je een woord dat hij verkeerd uitspreekt verbetert, dan praat je op dit moment 'over taal'. Jouw kind probeert met 'paup' bijvoorbeeld duidelijk te maken dat hij het over dat ding heeft dat licht geeft. Zeg je: "Nee, dat is geen paup, het is een lamp!" dan ben je over het woord en de keuze ervan bezig. Wat beter werkt: "Ja, dat is de lamp!". Je kind is dan dik tevreden, want je hebt hem begrepen. Neem de 'foute' woorden van je kind niet over. Blijf 'het beestje bij zijn naam noemen'.

Met oudere kinderen, die al weten wat ze zeggen of bedoelen, wijzen uitspraakfouten op hun onmacht om al die moeilijke tongbewegingen te combineren. 'Zelf' is voor een driejarige best een tongbreker, waar ze iets anders van maken, zoals 'velf'. Je zult merken dat als je het woord letterlijk nazegt: "Ja, je mag velf", dat je kind je dan verbetert. "Nee, mama, je mag VELF!" Je kind hoort dus wel jouw foute uitspraak, maar kan het zelf nog niet goed uitspreken. Dat komt dus vanzelf wel goed met zijn uitspraak van 'zelf'.

